

V Bruselu dne 20.10.2014
COM(2014) 639 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Provádění evropského nástroje mikrofinancování Progress – 2013

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	PROVÁDĚNÍ PROSTŘEDNICTVÍM POSKYTOVATELŮ MIKROÚVĚŘŮ.....	3
2.1	Uzavřené smlouvy.....	4
2.2	Financované akce	5
2.3	Financované a zamítnuté žádosti	9
3.	PROVÁDĚNÍ NA ÚROVNI PŘÍJEMCŮ MIKROÚVĚŘŮ	9
3.1	Objemy mikroúvěřů a počet konečných příjemců	9
3.2	Sociální dopad nástroje mikrofinancování Progress a jeho vliv na zaměstnanost.....	9
3.2.1	Pokrytí znevýhodněných skupin	9
3.2.2	Malé částky mají velký dopad.....	11
3.3	Odvětvové a regionální rozdělení podpořených podnikatelů a mikropodniků	11
4.	DOPLŇKOVOST A KOORDINACE S DALŠÍMI NÁSTROJI EVROPSKÉ UNIE	13
5.	ZÁVĚRY A PERSPEKTIVY DALŠÍHO VÝVOJE	13

1. ÚVOD

V roce 2013 vstoupil evropský nástroj mikrofinancování Progress pro oblast zaměstnanosti a sociálního začleňování (dále jen „nástroj mikrofinancování Progress“) do druhé poloviny investičního období. Nástroj mikrofinancování Progress, který Evropská komise (dále jen „Komise“) zavedla v roce 2010, bude své produkty poskytovatelům mikroúvěrů nabízet až do dubna 2016 s cílem zajistit v Evropské unii (dále jen „EU“) lepší přístupnost a dostupnost mikrofinancování.

Nástroj mikrofinancování Progress byl zřízen rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 283/2010/EU (dále jen „rozhodnutí“) na podporu mikrofinancování prostřednictvím široké škály nástrojů, zejména záruk a financovaných nástrojů. Kromě financování EU ve výši 105 milionů EUR využívá tento nástroj rovněž dodatečné prostředky ve výši 100 milionů EUR, které poskytla Evropská investiční banka¹. Nástroj mikrofinancování Progress sestává ze dvou částí: jedna část poskytuje zprostředkovatelům mikrofinancování (dále jen „zprostředkovatelé“) záruky a druhá část jim nabízí financované investice, jako jsou půjčky a vlastní kapitál. Obě části spravuje Evropský investiční fond (EIF).

Tato zpráva posuzuje činnosti a vývoj v rámci nástroje mikrofinancování Progress v roce 2013. Většina údajů uvedených v této zprávě byla poskytnuta ke dni 30. září 2013, pokud však byly k dispozici aktuálnější údaje, byly použity. Většina událostí uvedených v roce 2013 se proto týká období od 1. října 2012 do 30. září 2013. Tyto údaje jsou doplněny informacemi ze „studie o nedostacích v oblasti mikrofinancování a možnostech jejich nápravy prostřednictvím finančního nástroje EU“ (*Study on imperfections in the area of microfinance and options how to address them through an EU financial instrument*, dále jen „studie“)² a z probíhajícího průběžného hodnocení nástroje mikrofinancování Progress (dále jen „průběžné hodnocení“)³ prováděného pro Komisi.

Struktura zprávy sleduje požadavky stanovené v nařízení a začíná informacemi o rozšíření u zprostředkovatelů a konečných příjemců. Poté je ve zprávě posouzen sociální dopad nástroje mikrofinancování Progress a jeho doplňkovost s jinými nástroji EU. Na konci zprávy jsou uvedeny perspektivy budoucího vývoje, včetně názorů na následný finanční nástroj v rámci programu pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI)⁴, jehož provádění začne ve druhém pololetí roku 2014.

2. PROVÁDĚNÍ PROSTŘEDNICTVÍM POSKYTOVATELŮ MIKROÚVĚRŮ

Při plnění cíle nástroje mikrofinancování Progress, kterým je vyplacení částky ve výši 500 milionů EUR⁵ prostřednictvím 46 000 mikroúvěrů pro konečné příjemce, hrají zásadní úlohu poskytovatelé mikroúvěrů (tj. veřejné a soukromé subjekty, včetně bank a nebankovních institucí). Důležitým milníkem při dosahování tohoto cíle je zvýšení počtu

¹ Pokud jde o podrobnější informace o financování, produktech a řízení v rámci nástroje mikrofinancování Progress, viz výroční zpráva za rok 2010: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52011DC0195>

² Evers & Jung: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=12485&langId=en>

³ Ramboll Management Consulting (probíhající hodnocení).

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:CS:PDF>

⁵ Včetně spoluinvestování ze strany soukromého sektoru a zpětného toku prostředků; viz rovněž oddíl 2.2.

poskytovatelů mikroúvěrů z 26 v roce 2012 na 40⁶ v roce 2013 v rámci 54 operací a větší geografické pokrytí.

2.1 Uzavřené smlouvy

Typy zprostředkovatelů

Jak je podrobněji uvedeno níže, rozdělení poskytovatelů mikroúvěrů je vyvážené s osmnácti nebankovními institucemi a dvaceti bankami. Mimoto existují dvě veřejné instituce. Poskytovatelé, kteří podepsali smlouvy od výroční zprávy za rok 2012, jsou vyznačeni tučně:

Osmnáct nebankovních institucí: Microstart, Crédal (BE), Jobs MFI, Mikrofond (BG), **Vækstfonden** (DK), Microfinance Ireland (IE), Créa-Sol, Adie, **Initiative France** (FR), SEFEA⁷ (IT), Qredits (NL), Inicjatywa Mikro (PL), FAER, Patria Credit (RO), **SKB Leasing** (SI), **Fair Finance**, **Ezbob**, **GLE** (UK).

Dvacet bank: Societé Generale Expressbank (BG), Pancretan Cooperative Bank, **Cooperative Bank of Peloponnese** (EL), **Caja Rurales Unidas**, **Colonya Caixa Pollenca**, **Laboral Kutxa** (ES), BCC Mediocreati, BCC Emilbanca, Banca Popolare di Milano, **BCC Bellegra** (IT), Cooperative Central Bank (CY), Siauliu Bankas (LT), Erste Bank (AT), FM Bank (PL), Millenium BCP, Banco Espírito Santo (PT), Banca Transilvania (RO), Sberbank banka, **Banka Koper** (SI), **OTP banka** (SK).

Dvě veřejné instituce: ICREF⁸ (ES), **Finmolise** (IT).

Činnost poskytovatelů mikroúvěrů v jednotlivých členských státech

V roce 2013 bylo podepsáno 25 nových smluv, včetně 15 smluv s poskytovateli mikroúvěrů, kteří předtím neobdrželi podporu z nástroje mikrofinancování Progress. Pět z těchto smluv bylo uzavřeno se zprostředkovateli z členských států, v nichž nebyla dříve podpora z nástroje mikrofinancování Progress využívána: Dánska, Slovenska a Spojeného království (za účasti tří zprostředkovatelů). Mimoto se očekává, že v roce 2014 budou uzavřeny dvě smlouvy v zemích, na něž se v současnosti nástroj mikrofinancování Progress nevztahuje (Švédsko a Chorvatsko), což zajistí pokrytí celkem dvaceti členských států.

Geografické rozdělení nástroje mikrofinancování Progress ke dni 31. března 2014

⁶ Pokud jde o aktuální seznam zprostředkovatelů, viz <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=983&langId=cs>

⁷ Zastřešující organizace několika poskytovatelů mikroúvěrů.

⁸ Zastřešující organizace několika poskytovatelů mikroúvěrů.

2.2 *Financované akce*

Záruky

Program pro poskytování záruk byl v roce 2013 velmi úspěšný a i nadále vzbuzuje velký zájem. Počet zprostředkovatelů podpořených prostřednictvím záruky vzrostl z 12 v roce 2012 na 27 na konci roku 2013. Jelikož se v současnosti připravuje více smluv o záruce, je pravděpodobné, že celkový rozpočet na záruky ve výši 23,8 milionu EUR (po odečtení poplatků vybíraných EIF), který EU poskytla, bude do konce roku 2014 plně využit.

Financované nástroje

K dispozici je řada různých financovaných nástrojů⁹, v roce 2013 však byly využity pouze prioritní půjčky. Celkem bylo stávajícím nebo novým zprostředkovatelům poskytnuto devět prioritních půjček. Nástroj tohoto druhu je u zprostředkovatelů zdaleka nejoblíbenější, jelikož je méně složitý než ostatní nástroje. Vzhledem k investičnímu období vyžadovanému u kapitálových investic přestal EIF tento financovaný nástroj od dubna 2014 nabízet. Nový program EaSI (viz oddíl 5) však má specifický cíl spočívající ve zvýšení institucionální způsobilosti poskytovatelů mikroúvěrů. Při dosahování tohoto cíle budou hrát důležitou úlohu kapitálové investice v rámci tohoto programu.

Přehled operací v rámci nástroje mikrofinancování Progress ke dni 31. prosince 2013

Níže uvedená tabulka ukazuje, že někteří zprostředkovatelé obdrželi záruku i půjčku. Je však třeba uvést, že se tyto dva nástroje vždy vztahují na různá portfolia, tj. záruku v rámci nástroje mikrofinancování Progress nelze použít k pokrytí mikroúvěrů financovaných z půjčky v rámci nástroje mikrofinancování Progress. Tabulka rovněž ukazuje, že někteří zprostředkovatelé obdrželi stejný druh podpory vícekrát. Důvodem může být skutečnost, že se jim podařilo vyplatit dostatečný počet mikroúvěrů, aby mohli požádat o novou podporu (např. Microstart), nebo že byl stejný nástroj využit k poskytování mikroúvěrů klientům s rozdílnými charakteristikami, a proto se též nástroj vztahuje na různá portfolia (např. druhá a třetí záruka

⁹ Pokud jde o podrobnější informace o produktech nástroje mikrofinancování Progress, viz výroční zpráva za rok 2010.

pro FM Bank). Úvěrové přísliby pro FAER a Inicjatywa Mikro vzrostly v důsledku úspěšného provádění nástroje mikrofinancování Progress. Rovněž Adie obdržela vysokou půjčku, a to navíc k dohodě o záruce podepsané koncem roku 2012.

Tabulka 1: Přehled operací nástroje mikrofinancování Progress ke dni 31. prosince 2013
(Nové operace jsou vyznačeny tučně)

Členský stát	Zprostředkovatel	Nástroj	Podpora pro zprostředkovatele (v EUR)
BE	Microstart	Záruka	100 000
		Záruka	200 000
BE	Crédal Société Coopérative	Záruka	300 000
BG	JOBS MFI	Prioritní půjčka	6 000 000
		Záruka	200 000
BG	Mikrofond	Prioritní půjčka	3 000 000
BG	Société Generale Expressbank	Prioritní půjčka	8 500 000
DK	Vaekstfonden	Záruka	200 000
IE	Microfinance Ireland	Záruka	1 400 000
	(First Step)	Záruka	100 000
EL	Pancretan Cooperative Bank	Záruka	900 000
EL	Cooperative Bank of Peloponnese	Prioritní půjčka	4 000 000
ES	ICREF	Prioritní půjčka	4 000 000
ES	Caja Rurales Unidas	Prioritní půjčka	8 000 000
ES	Colonya Caixa Pollenca	Záruka	300 000
ES	Laboral Kutxa	Záruka	800 000
FR	Créa-Sol	Prioritní půjčka	1 000 000
		Prioritní půjčka	1 000 000

FR	Adie	Záruka	2 300 000
		Prioritní půjčka	5 000 000
FR	Initiative France	Záruka	500 000
IT	SEFEA	Prioritní půjčka	2 000 000
IT	BCC Mediocrati	Prioritní půjčka	3 000 000
IT	BCC Emilbanca	Prioritní půjčka	2 000 000
IT	Banca Popolare di Milano	Půjčka se sdílením rizik	4 000 000
IT	BCC Bellegra	Prioritní půjčka	1 300 000
IT	Finmolise	Prioritní půjčka	1 000 000
CY	Cooperative Central Bank	Prioritní půjčka	4 000 000
LT	Siauliu Bankas	Prioritní půjčka	5 000 000
NL	Qredits	Záruka	1 300 000
		Záruka	1 700 000
AT	Erste Bank	Záruka	500 000
PL	Inicjatywa Mikro	Prioritní půjčka	3 900 000
		Prioritní půjčka	3 200 000
PL	FM Bank	Záruka	800 000
		Záruka	1 300 000
		Záruka	900 000
PT	Millenium bcp	Záruka	300 000
		Záruka	500 000
PT	Banco Espírito Santo	Prioritní půjčka	8 800 000
RO	FAER	Prioritní půjčka	1 000 000
		Prioritní půjčka	1 000 000
RO	Patria Credit	Záruka	1 000 000

		Prioritní půjčka	8 000 000
RO	Banca Transilvania	Prioritní půjčka	7 500 000
		Záruka	1 700 000
SI	Sberbank banka	Podřízená půjčka	8 800 000
SI	Banka Koper	Záruka	600 000
SI	SKB Leasing	Prioritní půjčka	9 000 000
SK	OTP banka	Záruka	1 300 000
UK	Fair Finance	Záruka	200 000
UK	EZBOB	Záruka	400 000
UK	GLE	Záruka	900 000
18 ČS	40 poskytovatelů mikroúvěrů	54 smluv	134 700 000*

* V případě smluv o půjčce je zahrnut příspěvek EIB.

Finanční objemy

Celkové závazky vůči poskytovatelům mikroúvěrů činí 134,7 milionu EUR (včetně záruk, u nichž celková maximální částka činí 20,7 milionu EUR) a celková vyplacená částka v rámci financovaných nástrojů činí 60,17 milionu EUR. Důvodem je skutečnost, že finanční prostředky nejsou vyplaceny okamžitě po podpisu smlouvy a výplata může být rozdělena do několika splátek v závislosti na plnění smluvních podmínek. Nebankovní instituce obvykle požadují vyplacení rychleji než banky.

V případě záruk je situace odlišná, což je částečně způsobeno povahou tohoto produktu. Záruky nejsou vyplaceny stejně jako financované investice. Mohou být uplatněny v případě nesplácení a kryjí pouze část portfolia poskytovatele mikroúvěrů. Z podobných důvodů jako v minulém roce¹⁰ je čistá částka uplatněných záruk poměrně nízká a činí 1,34 milionu EUR, přičemž téměř 90 % této částky uplatnily FM Bank a Qredits. Čistá částka uplatněných záruk má postupem času podle očekávání podstatně vzrůst. Do konce března 2014 se tato částka zvýšila na 2,11 milionu EUR.

Dosažený pákový efekt

Pákový efekt vysvětluje, jak může být s počátečním financováním EU ve výši 100 milionů EUR¹¹ naplněn cíl ve výši 500 milionů EUR na mikroúvěry. Bylo dosaženo pákového efektu ve výši přibližně dvou, a to v důsledku spoluinvestování EIB, toto se dále

¹⁰ Viz výroční zpráva za rok 2012: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=10430&langId=en>

¹¹ Celkem byla na nástroj mikrofinancování Progress přidělena částka ve výši 104,2 milionu EUR, včetně 3 milionů EUR z přípravné akce Evropského parlamentu, která byla přidělena v roce 2010.

násobí pákovým efektem vytvořeným na úrovni poskytovatelů mikroúvěrů. Nejvyššího pákového efektu je dosaženo prostřednictvím záruk. Dalším nejčastěji používaným nástrojem je prioritní půjčka. U tohoto konkrétního druhu financování je obtížné dosáhnout u počátečního financování pákového efektu, jelikož zprostředkovatel někdy pouze poskytne částku získanou z nástroje mikrofinancování Progress na úvěry. V případě prioritní půjčky se však u některých zprostředkovatelů vyžadoval pákový poměr ve výši 1,5 nebo 2 a výjimečně byl pákový poměr stanoven na 5. Podle nejnovějších odhadů EIF dosáhne nástroj mikrofinancování Progress cílového pákového efektu ve výši 5, a to navzdory skutečnosti, že mezi financovanými nástroji převládají prioritní půjčky. Důvodem je především vyšší pákový efekt oproti předpokladům u dohod o záruce.

2.3 *Financované a zamítnuté žádosti*

Řadě žadatelů se nepodařilo dokončit postup pro podání žádosti a získat (v případě záruk) souhlas Komise s využitím nástroje mikrofinancování Progress. Stejně jako v předchozích letech však není pravděpodobné formální zamítnutí žádosti na úrovni správní rady EIF, jelikož té jsou předloženy pouze důkladně prověřené žádosti. V rámci průběžného hodnocení bude podrobněji analyzováno, proč nebyly některé žádosti dokončeny.

3. PROVÁDĚNÍ NA ÚROVNI PŘÍJEMCŮ MIKROÚVĚRŮ

Z nejnovějších odhadů vyplývá, že do dne 31. března 2014 obdrželo více než 20 000 konečných příjemců mikroúvěry v celkové výši 182 milionů EUR. To představuje významný nárůst, na trhu však dosud existuje značný nedostatek financování, který je třeba odstranit. Ve studii bylo odhadnuto, že v Evropě existuje na úrovni konečných příjemců celkový neuspokojený zájem ve výši 2,7 miliardy EUR.

3.1 *Objemy mikroúvěrů a počet konečných příjemců*

Ke dni podání zprávy existovalo 12 690 konečných příjemců, přičemž někteří z nich využívali více než jeden mikroúvěr. Konkrétně 5 942 klientů využilo 6 236 mikroúvěrů v hodnotě 51,6 milionu EUR, které poskytovatelé mikroúvěrů udělili díky financovaným nástrojům. Záruky zprostředkovatelům umožnily poskytnout 6 748 příjemcům mikroúvěrů 7 016 mikroúvěrů v celkové výši 69,3 milionu EUR.

Ne každý podnikatel, který má o mikroúvěr zájem, však se svou žádostí o mikroúvěr uspěje. Na základě zástupného indikátoru míry zamítnutých žádostí se odhaduje, že zamítnuto bylo téměř 2 000 žádostí o úvěry podporované financovanými nástroji.

3.2 *Sociální dopad nástroje mikrofinancování Progress a jeho vliv na zaměstnanost*

Z cílů nástroje mikrofinancování Progress stanovených v rozhodnutí je zřejmé, že rozhodující význam má oslovení znevýhodněných skupin.

3.2.1 *Pokrytí znevýhodněných skupin*

Údaje o sociálním dopadu nástroje mikrofinancování Progress jsou shromažďovány na úrovni příjemců mikroúvěrů a Komisi jsou předkládány jednou ročně. Podle průběžného hodnocení neukládá povinnost oznamovat tyto hodnoty poskytovatelům mikroúvěrů významnou zátěž. Tato povinnost může být problematičtější pro poskytovatele, jejichž systémy jsou dosud značně závislé na papírových dokladech. Plnění požadavku na poskytování údajů o sociálním

dopadu může mít proto pozitivní dopad na celkovou administrativu poskytovatelů mikroúvěrů. Niže uvedené údaje však neberou v potaz všechny konečné příjemce, jelikož tyto údaje nejsou dostupné za všechny.

Vytváření pracovních příležitostí prostřednictvím samostatné výdělečné činnosti a začínajících podniků

Podnikání se často pokládá za schůdnou alternativu zaměstnání a může být účinným nástrojem v boji proti nezaměstnanosti. Problémy při získávání přístupu k financování představují pro osoby, které chtějí podnikat, jednu z hlavních překážek; to byla jedna z hlavních myšlenek, které vedly k zřízení nástroje mikrofinancování Progress. Zprávy o sociálním dopadu z roku 2013 potvrzují, že s dostatečným financováním se může podnikání dařit a že může znevýhodněným skupinám pomoci vymanit se z nezaměstnanosti. 60% osob, za něž jsou k dispozici údaje, bylo v době podání žádosti o mikroúvěr nezaměstnaných nebo neaktivních, což je podstatně více než 32% vykázaných v roce 2012. Jelikož příjemci mikroúvěrů využívající nástroj mikrofinancování Progress nejsou často schopni získat přístup k jiným formám financování, je pravděpodobné, že bez mikroúvěru s podporou z nástroje mikrofinancování Progress by zůstali nezaměstnanými. Přibližně 38% zaevidovaných příjemců bylo zaměstnaných, téměř 2% neposkytla odpověď a zbytek tvořili studenti.

Podnikatelky

Více než 36% zaevidovaných podnikatelů tvořily ženy, což je o něco méně než 39% vykázaných v minulém roce. Tři z devatenácti poskytovatelů, kteří do dne podání zprávy poskytli údaje, vykávali tento rok vyšší podíl úvěrů poskytnutých ženám než mužům. K těmto poskytovatelům patří dvě portugalské banky, Millenium bcp (50,03%) a Banco Espírito Santo (58%), a litevská Siauliu Bankas (67%). Rovněž dalších devět poskytovatelů vykazuje dobré pokrytí žen, na něž připadá přibližně 40% jejich portfolií.

Mladí a starší podnikatelé

Ačkoli většina příjemců úvěrů patří do hlavní věkové skupiny 25–54 let (84,4%), shromážděné údaje ukazují, že nástroj mikrofinancování Progress spolupracuje s významnou skupinou konečných příjemců, kteří jsou mladší 25 let, kdy do této věkové skupiny patří 5,9% příjemců (v porovnání s 5,2% minulý rok). Průběžné hodnocení bude obsahovat přesnější rozdělení podle věkových kategorií.

Podpora menšin

Informace o podpoře menšin jsou i nadále omezené, a to buď kvůli právním omezením, nebo kvůli citlivosti této záležitosti. Více informací má být podle očekávání shromážděno v rámci průběžného hodnocení, při němž budou kromě dotazníků použity i osobní rozhovory. Je však známo, že někteří zprostředkovatelé mají významné pokrytí romské komunity, například Adie ve Francii a Mikrofond v Bulharsku.

Vzdělání

Osoby, které využívají mikroúvěry, mají rozdílné vzdělání a jsou mezi nimi jak osoby bez formálního vzdělání, tak i podnikatelé, kteří jsou absolventy vysokých škol. Největší množství práce k oslovení osob se základním vzděláním nebo bez formálního vzdělání odvedli dva francouzští poskytovatelé. BCC Mediocrati a Millenium bcp však mají největší podíl příjemců s postsekundárním nebo vysokoškolským vzděláním. Podle dostupných údajů má největší skupina podnikatelů – 42,89 % – dokončené středoškolské vzdělání.

Udržitelný dopad

Nízký počet uplatněných záruk naznačuje, že se konečným příjemcům lépe daří mikroúvěry splácet. Z toho vyplývá, že pokračují v podnikatelské činnosti, nebo že nastoupili do zaměstnání. Průzkum provedený u příjemců mikroúvěrů v rámci průběžného hodnocení poskytne další informace o současné situaci konečných příjemců.

3.2.2 Malé částky mají velký dopad

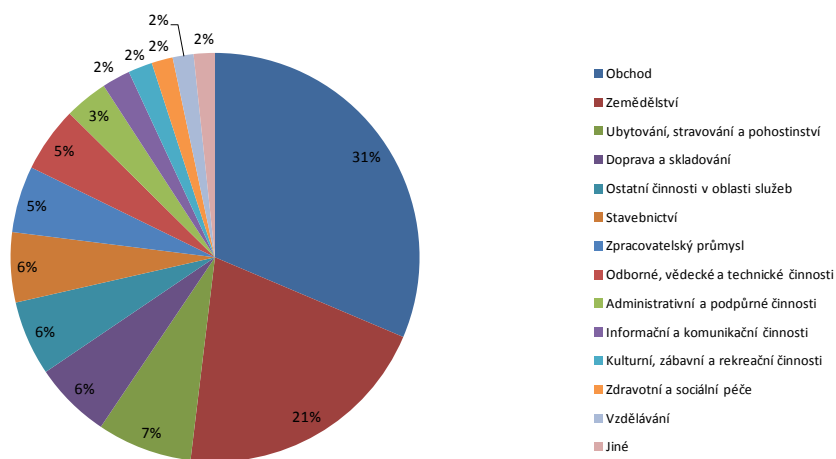
Mikroúvěry jsou z podstaty věci omezeny částkou ve výši 25 000 EUR. Při průběžném hodnocení bylo zjištěno, že jeden zprostředkovatel pokládá tento strop za příliš nízký. Tohoto limitu je však podle zkušeností z předchozích let dosaženo jen ojediněle.

30 % mikroúvěrů podpořených zárukami je nižších než 5 000 EUR a 40 % jich je v rozmezí od 5 000 do 10 000 EUR. Určení jednoznačného vzorce jejich velikosti je obtížné. Nebankovní zprostředkovatelé mikrofinancování ze západní Evropy mohou poskytovat některé nejmenší mikroúvěry (např. Microstart), jakož i největší mikroúvěry (např. Qredits). U mikroúvěrů poskytovaných prostřednictvím financovaných nástrojů je situace velmi podobná. 70 % z nich je nižších než 10 000 EUR a 51,3 % je nižších než 5 000 EUR.

3.3 Odvětvové a regionální rozdělení podpořených podnikatelů a mikropodniků

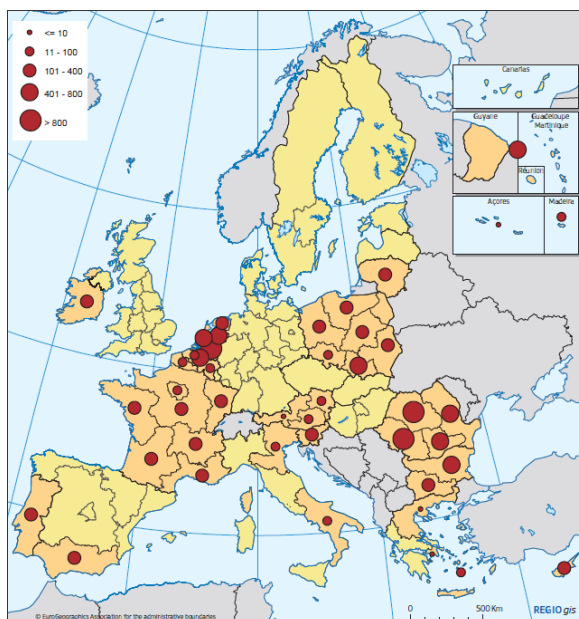
Odvětvové rozdělení financovaných mikropodniků

Odvětvové rozdělení je obecně podobné jako v roce 2012 s více než polovinou konečných příjemců, kteří pocházejí z odvětví obchodu (oproti minulému roku nárůst o 3 %) a zemědělství (pokles o 7 %).

Regionální rozdělení financovaných mikropodniků

Níže uvedená mapa ukazuje počet příjemců podle regionů NUTS 1 ke dni 30. září 2013 a potvrzuje náležité geografické pokrytí v rámci nástroje mikrofinancování Progress. Některé země s poskytovateli mikroúvěrů, kteří podepsali smlouvu na základě nástroje mikrofinancování Progress, nemusí mít dosud žádné příjemce, jelikož mezi podpisem smlouvy a skutečným poskytováním mikroúvěrů ze strany zprostředkovatele obvykle uplyne určitá doba.

4. DOPLŇKOVOST A KOORDINACE S DALŠÍMI NÁSTROJI EVROPSKÉ UNIE

V zájmu lepšího oslovení konečných příjemců a dalšího rozvoje trhu s mikrofinancováním v EU usiluje nástroj mikrofinancování Progress o vytvoření přidané hodnoty zajištěním účinné koordinace a inteligentní doplňkovosti s dalšími nástroji EU.

Všichni poskytovatelé mikroúvěrů musí spolupracovat se subjekty, které zajišťují odbornou přípravu a poradenství, zejména se subjekty podporovanými z Evropského sociálního fondu (ESF). Podle předběžných výsledků průběžného hodnocení tak činí přibližně 50% poskytovatelů mikroúvěrů. Komise chápe význam služeb v oblasti rozvoje podnikání pro osoby samostatně výdělečně činné a mikropodniky, zejména ty, jež pocházejí ze znevýhodněných skupin. Proto i nadále požaduje, aby EIF prosazoval tento klíčový požadavek.

Nástroj mikrofinancování Progress není sám o sobě schopen plně odstranit mezeru na trhu, která byla zjištěna ve studii. Komise členské státy vyzývá, aby aktivněji nabízely vnitrostátní programy nástrojů mikrofinancování, a zejména aby využívaly zdroje ESF. Tuto mezeru pomůže odstranit nový program EaSI. Program má tři osy: Progress, EURES a mikrofinancování a sociální podnikání. V rámci této třetí osy bude na mikrofinancování přidělen rozpočet ve výši nejméně 86 milionů EUR, přičemž se naváže na činnosti v rámci nástroje mikrofinancování Progress a přidány budou i nové činnosti, jako jsou činnosti související s budováním kapacit. Kromě tohoto rozpočtu budou na dodatečnou podporu v rámci třetí osy programu EaSI použity vrácené částky z nástroje mikrofinancování Progress. Tyto splátky se očekávají od roku 2018, a to u části celkového rozpočtu na financované nástroje připadající na Komisi.

Od svého zahájení v roce 2008 do konce roku 2013 hrála důležitou úlohu při rozvoji trhu technická pomoc Komise pro poskytovatele mikroúvěrů, Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě (JASMINE). Vzhledem k pozitivnímu dopadu iniciativy na sektor a její doplňkovosti s nástrojem mikrofinancování Progress a v souladu se žádostmi zúčastněných stran o další integraci činností Komise v oblasti mikrofinancování bude Komise v budoucnu tento druh činnosti financovat v rámci osy programu EaSI týkající se nástroje Progress. Komise hodlá své činnosti rozšířit a přizpůsobit je s cílem pomoci odstranit stávající nedostatky na trhu (např. právní poradenství, odborná příprava přizpůsobená konkrétním potřebám).

5. ZÁVĚRY A PERSPEKTIVY DALŠÍHO VÝVOJE

V roce 2013 se potvrdilo očekávání, že po pomalém počátečním využívání se bude poskytování mikroúvěrů konečným příjemcům trvale zvyšovat. Studie potvrdila, že je nutné rozšířit geografické pokrytí mikroúvěrů, a ukázala významnou neuspokojenou poptávku po mikroúvěrech v celé EU. Tato záležitost byla vyřešena rozšířením činností v rámci nástroje mikrofinancování Progress v roce 2013 do tří nových členských států (Dánsko, Slovensko a Spojené království), přičemž v roce 2014 přibudou další dva (Švédsko a Chorvatsko).

Ukázalo se, že mimořádně úspěšným nástrojem při podpoře mikrofinancování jsou záruky, a předpokládá se, že jejich rozpočet bude do konce roku 2014 plně využit. Při vydávání nových finančních nástrojů v rámci programu EaSI v období let 2014 až 2020 bude upřednostněno poskytování záruk zprostředkovatelům mikrofinancování.

Zprávy o sociálním dopadu potvrzují, že nástroj mikrofinancování Progress zvýšil svou činnost v oblasti oslovování znevýhodněných skupin a má značný dopad na vytváření pracovních příležitostí, a to usnadněním přístupu nezaměstnaných a ekonomicky neaktivních osob k financování.

V roce 2014 bude zahájena činnost v rámci třetí osy programu EaSI. Zkušenosti získané s nástrojem mikrofinancování Progress byly využity při navrhování finančních nástrojů v rámci této osy programu a při rozhodnutí věnovat větší pozornost zvyšování způsobilosti poskytovatelů mikroúvěrů. V rámci první osy programu EaSI bude poskytována rovněž větší technická pomoc.

Nástroj mikrofinancování Progress bude podle plánu své produkty nabízet až do roku 2016 v zájmu odstranění nedostatečného financování na trhu EU pro mikrofinancování. Po skončení nástroje mikrofinancování Progress bude zůstatek připadající EU použit na podporu mikrofinancování a sociálního podnikání v rámci programu EaSI.